



HORTOBÁGYI HÍRADÓ

2018. november • XXI. évfolyam 2. szám

Heltai Jenő: Ősz

Szürke ég, őszi es...
Ősz, ősz ne siess!
Ne kergesd el a nyarat,
a meleg fényt, sugarat.

Süss ki még, nyári nap,
simogasd az arcomat,
melengesd a szívemet,
míg az ősz eltemet.

Vidíts még vadvirág,
míg enyém a vad világ.
Tudom én, érzem én,
nem sokáig lesz enyém.

Szürke ég, szürke vég,
be jó volna élni még!
Nem lehet, nem lehet,
sötét árny integet.

Sötét árny, néma váz
bűvöl és babonáz.
Kérdezem, nem felel,
integet csak, menni kell.

Fogy a fény, fogy a nyár,
hideg szél fujdogál,
hideg szél, őszi es...
Ősz, ősz ne siess!

Magyar szürke-barátok találkozója, negyedszer

Gencsi Zoltán alpolgármester köszöntőjében három évfordulóra hívta fel a figyelmet. Először a nemzeti gyásznapi kapcsán emlé-



keztetett, hogy a 170 éve indult szabadságharc során, az újvárosi Nagyszikén folyó újonc-kiképzést Kossuth Lajos szemlélte. Onnan Füredre, a mátai híd és fogadó érintésével Dely István kovácmester fogatán utazott. Kísérője nem volt más, mint az ifjú Dely Mátyás, aki később Debrecen városának első állatorvosaként vált a pusztai legendák alakjává.



Másodszor az idén 45. születésnapját ünneplő Hortobágyi Nemzeti Park létesítójére, Rakonczay Zoltánra emlékezett, hiszen szeptember 10-én hunyt el a magyar nemzeti park hálózat megteremtője.



A harmadik évforduló a Kilenclyukú hídhöz kötődik. Az idén 185 éve, hogy átadták a hatalmas köhidat az útonjárók kényelmére, amely napjainkban is „a középpont a Hortobágy megfoghatatlan végtelenségében.”

Bodó Sándor államtitkár, országgyűlési képviselő megköszönte a tizenkét telepü-



(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)



lést képviselő huszonkét főzőcsapat jelentkezését a találkozóra, üdvözölte a településekről érkező fellépőket. Kiemelte a házigazdák elkötelezettségét és állhatatos szervezését.

Bede Róbert mester-szakács, a főzőverseny zsűrijének elnöke röviden ismertette a legfőbb szabályokat: az ételt ne égessük le, ne sózzuk el és ne maradjon íztelen.

Ezt követően a megjelent versenyzők, pástorok, ízlelők és üdvözlők közös koccintással köszöntötték egymást és a megjelent résztvevőket.

A képviselt települések és a főzőcsapatok: Balmazújváros (Koroknai Zoltán, Kastélykert Söröző, Városgazdálkodási Kft.), Debrecen (Önkormányzat, A szürke öt árnyalata), Egyek (Önkormányzat), Hajdúböszörmény (Tessedik Sámuel Kertbarát Kör, Széchenyi Szakképző Iskola), Hajdúnánás (Önkormányzat), Hortobágy (Egészségügyi Szolgálat, Nyitnikék Óvoda, Labdarúgó SE, Délibáb Népdalkör, Génmegörző Kft., H.T.K.SZ.E, Stieglmayer Sándor) Nádudvar (Önkormányzat), Szalacs (Önkormányzat), Székelyhíd (Kokovai László), Ottomány (Önkormányzat), Tiszacsege (Önkormányzat), Tiszagyulaháza (Önkormányzat).

Találkozzunk jövőre is!



Kedves Nyugdíjasok!

Tájékoztatom Önöket, hogy – a Hortobágyi Petőfi Sándor Általános iskola és Kollégium felújítási munkálatainak elhúzódása miatt – az ez év november 9-ére kitűzött Nyugdíjas Estet a következő év februárjában tarjuk meg!

A tervezett programokat, előadásokat természetesen átütemezzük és némi farsangi hangulattal fűszerezve 2019. februárjában (várhatóan szombati napon) megtartjuk.

A pontos időpontról a szokásos módon mindenkit tájékoztatni fogunk.

Megértésüket köszönjük!

Vincze Andrásné polgármester

Hortobágy turisztikai fejlesztése

Az önkormányzatunk a Turisztikai Fejlesztési Konceptió-jában a fejlesztési célokat a következőképpen határozta meg:

A Világörökséghez méltó településkép és környezet kialakítása, foglalkoztatást elősegítő beruházások és programok megvalósítása, valamint a településen és környékén működő termelők piacra jutásának az elősegítése, amely biztosíthatja az itt élők megélhetését.

Ezen célok figyelembe vételével a turisztikai fejlesztések a következő programokban valósulnak meg.

I. GINOP-7.1.9.-17

A teljes projekt összköltsége: 3 milliárd Ft, ebből az önkormányzat által igényelt támogatás 924.567.685,- Ft, melyből beruházási költség: 845.075.187,- Ft

Hortobágyot Magyarország Kormánya Debrecennel, Hajdúszoboszlóval és a Tisza-tóval együtt – a 1522/2017. (VIII.14.) Korm. rendelettel – **kiemelt turisztikai fejlesztési térséggé** nyilvánította. A döntés szerint 3 mrd Ft összegű támogatás fordítható „Világörökségünk a Pusztá” című turisztikai beruházásra. A támogatási összeg elnyerésére a **Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft., Hortobágy Község Önkormányzata, a Magyar Turisztikai Ügynökség, (MTÜ) a Kisfaludy 2030 Turisztikai Fejlesztő Nonprofit Zrt., Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvány, INNOVA Nonprofit Kft., valamint a Turisztikai Marketing Ügynökség** – konzorciumi megállapodás keretében – GINOP-7.1.9.-17 kódszámon **Hortobágy – Világörökségünk a Pusztá** címen, október közepén pályázatot nyújtott be.

Az előkészítési munkálatok hónapok óta folynak, melynek kapcsán az önkormányzatnak, a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságnak és a Hortobágyi Nonprofit Kft.-nek össze kellett állítani azokat a fejlesztési elképzeléseket, programokat, amelyeket a projekt keretében kívánnak megvalósítani. A kormányzat által meghatározott keret **kizárólag turisztikai célú fejlesztésekre fordítható.**

A konzorciumvezető a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft.

Az önkormányzat az alábbi beruházásokat kívánja a pályázat keretében megvalósítani:



Vásártér felújítás látványterve

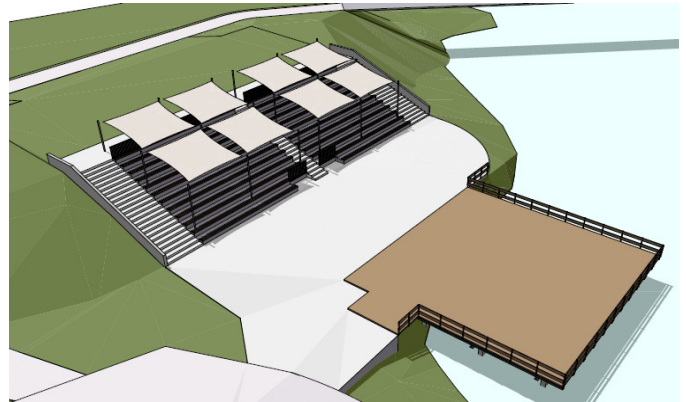
- Vásártér felújítása, tájba illő piactér létesítése, csapadékvíz elvezetése,
- parkolók kialakítása,
- víziszínpad felújítása
- kilenclyukú híd tisztasági festése
- Hortobágy folyó medertisztítása a híd környezetében.
- Déli szervízút megépítése

A hortobágyi partnerekkel közösen mobil színpad, rendezvénysátor, árnyékoló, WC és zuhanyzó konténer, továbbá sörpadok beszerzését tervezzük, melyet mindenki a saját rendezvényén tudna használni.

A pályázathoz fejlesztési koncepciót kellett benyújtani, pontosításukra, a konkrét tervek elkészítésére a pályázat elbírálását követően kerül sor.

A pályázatból az önkormányzatunkra vonatkozó beruházási összeg több, mint 845 millió forint, amely településünk életében példátlanul nagy lehetőséget jelent!

A pályázat 100%-os támogatottságú, önerőt nem igényel.



Víziszínpad felújításának látványterve

A Hortobágyi Nemzeti Park fejlesztési elképzelései főként a meglévő turisztikai attrakciók fejlesztését célozzák meg. A világörökségi környezethez tartozó Pásztormúzeum külső-belső felújítása, egy teljesen új, tájba illő Körszín építése, és a Látogató Központ épületének, és környezetének felújítása. A legnagyobb hangsúlyt az ezekben az épületekben és a Csárdában lévő kiállítások és szolgáltatások megújítása, továbbá tartalomfejlesztése, az élménykínálat bővítése kapja, amellyel elérhető a „Hortobágy, mint márkanév” megvalósulása.

A Hortobágyi Nonprofit Kft. a Pusztai állatpark szolgáltatásbővítését, a Mátai ménes központi bemutató terének felújítását tervezi.

II. ROHU115

Az elnyert támogatás összege: 438.831,9 euro (közel 150 millió forint), melyből beruházási költség: 412.868,- euro (134 millió forint)

INTERREG V-A Románia-Magyarország Program 2014-2020 program keretében önkormányzatunk az érmelléki Szalacs településsel együttműködve nyújtott be pályázatot **Kulturális és Természeti örökség védelme és fejlesztése** beruházási prioritás alapján.

A projekt célja: A partner országok, valamint az Érmellék és Hortobágy között kialakult évszázadokon átnyúló együttműködés felelevenítése, a fennálló környezeti ártalmak csökkentése, a természeti környezet bemutatása és a részt vevő országok természeti kincseinek megismertetése. A hortobágyi projekt-elem célja – a fentiekén túl – a világörökségi környezethez tartozó természeti környezet szebbé, kulturáltabbá tétele, a különleges élővilág népszerűsítése.

A projekt keretében a következő természetvédelmi fejlesztések valósulnak meg: Vízi és vízparti tanösvény létesítése a Hortobágy folyó partján, madárbarát, fényszennyezés-mentes világító testek létesítése a kilenclyukú híd környezetében, Bemutató terem kialakítása, öko-tábor rendezése, a Faluház udvarán – szabadtéri közösségi rendezvények tartására is alkalmas – filagória létesítése „Madárbarát kert” címen, továbbá a Hortobágyi Nemzeti Park ezüst minősítésű csillagos égbolt programjához kapcsolódó fényszennyezés-mentes világítás megoldása a településen.

III. TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00020

Elnyert támogatási összeg: 150.000.000.- Ft, melyből beruházási költség: 135.500.000.- Ft

A „Magyar Szürkék Útja – kulturális tematikus útvonal Hajdú-Bihar megyében” projektben az egykori szürke marha hajtóút mentén fekvő települések vesznek részt Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Balmazújváros, Nagyhegyes, Hajdúszoboszló, Nádudvar és Hortobágy. Az Oxenweg összefűzi a helyszínek rendezvényeit, kiállításait, helyi termékeit, gasztronómiáját, kézműves és kulturális hagyományait, az alföldi csárdákat és hajdú emlékhelyeket. A projekt konzorciumi formában a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat konzorciumi vezetésével valósul meg, melynek keretében – a volt rendőrségi épület felújításával – egy 200 fő befogadására alkalmas rendezvényházat alakítunk ki Kulturális Centrum (Vendég-hodály) néven.

A Kulturális Centrum az Oxenweg tematikus útvonalának meghatározó eleme, ahhoz szervesen kapcsolódik, hiszen az épületben kerül elhelyezésre az „Örökös Pásztorok Arc-képcsarnoka”, a marhahajtó utat és a szürkemarhát bemutató interaktív táblák, továbbá itt kerülnek megrendezésre



Kulturális Centrum (Vendég-hodály) látványterve

a projekt keretében megvalósítandó Pásztortalálkozók és egyéb hagyományőrző rendezvények.

Nagyon fontos számunkra, hogy a Kulturális Centrum alkalmas lesz a helyi önkormányzati rendezvények (idősek estje, kulturális programok, esküvők, stb.) megrendezésére is, amely jelenleg a településen hiányzik.

IV. VP6-19.3.1.-17

A projekt összköltsége: 23.000.000.- Ft, melyből önerő: 3.000.000.- Ft

A Hortobágyi LEADER Közhasznú Egyesülettel és a Hajdúböszörményi ZÖLD KÖR Egyesülettel együttműködésben pályázatot nyújtottunk be „A LEADER – Helyi Akciócsoportok együttműködési tevékenységeinek előkészítése és megvalósítása VP6-19.3.1.-17” című pályázati felhívás 1. célterületére.

A fejlesztés megnevezése: „Együttműködés a hortobágyi és hajdúsági térségek között a természeti kincsek és évszázados hagyományok ápolásában, népszerűsítésében”

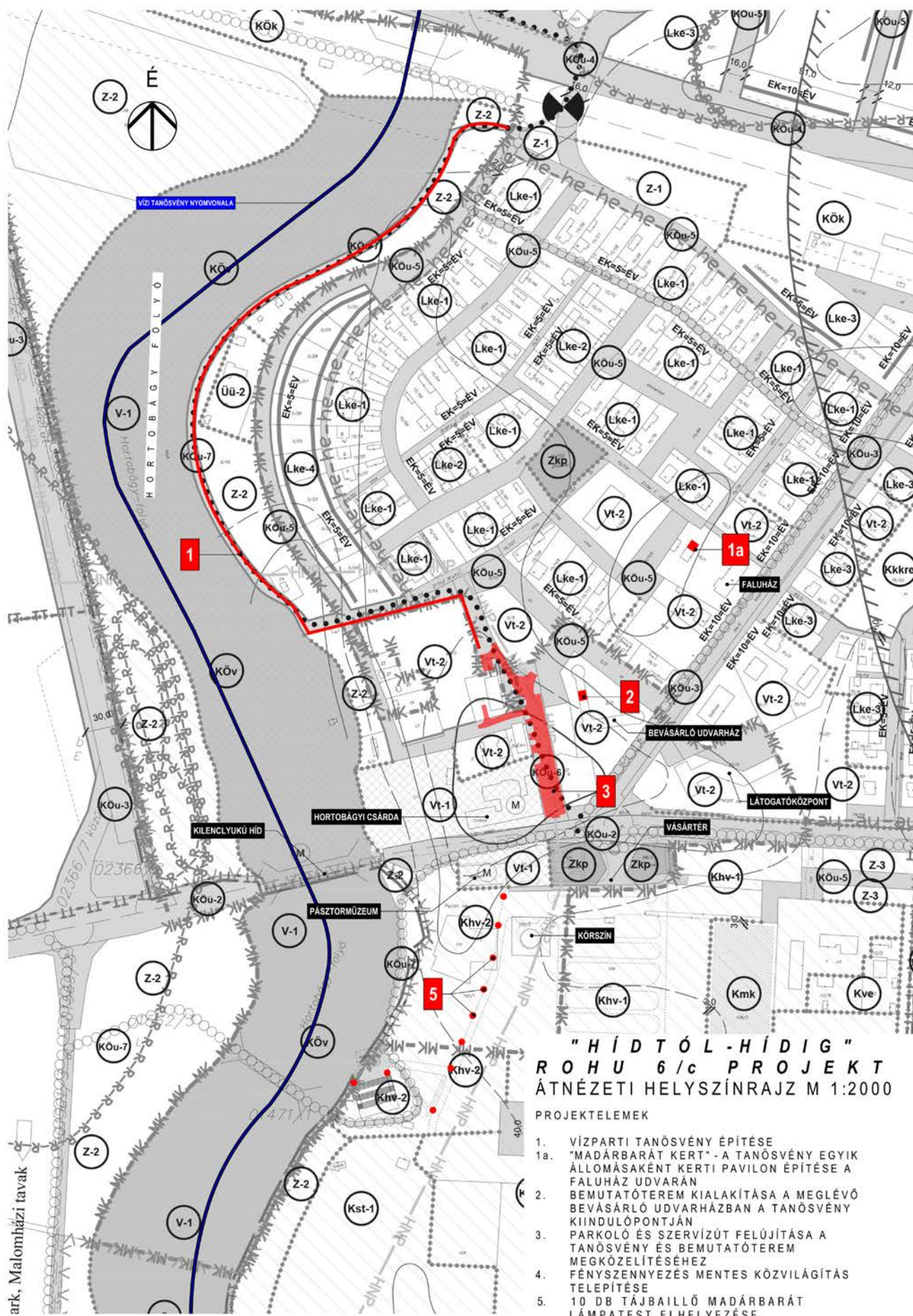
A megvalósítandó fejlesztés helyszíne: a Hortobágy, 23/2 hrsz. alatt nyilvántartott, valóságban Petőfi tér 10. sz. alatt található, az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan (a volt rendőrségi épület udvara)

A pályázat keretében megvalósítandó fejlesztések:

- A Kulturális Centrumban „Magyar Szürkék útja” Oxenweg interaktív kiállítás létrehozásához szoftver és tartalom fejlesztés.
- Pásztortalálkozó megrendezése két alkalommal, továbbá „Hortobágy Örökös Pásztorai” arcképcsarnok létrehozása.
- Rendezvenypark kialakítása a Kulturális Centrum épületének udvarán a témához kapcsolódó szabadtéri programok, rendezvények megtartására (sövénykerítés létesítése, díszburkolat kialakítása, fásítás stb.)

A fejlesztések meghatározásánál mindenekelőtt azt tartottuk szem előtt, hogy a Hortobágy egyedi és kivételes szépségéhez, a meglévő természeti és kulturális értékeihez méltó környezetet biztosítson településünk. Hiszen a legjobb reklám a személyes benyomás, mert ha a település nem vonzó, nem érzik jól magukat a vendégek, akkor nem fognak jönni egy lepusztult, lerobbant környezetbe. Ezért számít a településkép, a környezet, az infrastruktúra, a megfelelő szolgáltatások megléte és minősége, amelynek méltónak kell lenni ahhoz az örökséghez, amelyet – ahogyan azt mondani szoktuk – csak kölcsönbe kaptunk a jövő nemzedéktől. A turisztikai beruházások meggyőződésünk szerint további fejlesztéseket/beruházásokat indukálnak és vonzó hatást gyakorolnak a magán jellegű befektetésekre. Ez pedig pozitívan hat a foglalkoztatásra és a jelenleg gyér adóbevételekre is. Végül soron mindezen fejlesztések a településen élő polgáraink megélhetésének javulását, ill. a település fejlődését eredményezik.

Vincze Andrásné
polgármester



ROHU pályázat fejlesztések helyszínrajza

Ez év végével az önkormányzat a tulajdonában lévő (gecsemáni) földterületeket Hortobágy Község Önkormányzata hasznosításra visszaveszi, mivel azokat a jövőben a Belügyminisztérium által finanszírozott közmunka program keretében kívánja hasznosítani.

Ezek a parcellák volt az utolsók azok közül melyeket a hortobágyi lakosok évtizedek óta térítésmentesen használtak és műveltek példaértékű módon.

Az önkormányzat tulajdonában lévő földterületek közmunka programban való hasznosítására azonban szükség van ahhoz, hogy a 40 főnek, illetve – átlag 3 családtagot számolva – összesen **120 főt érintő** közmunkaprogramot működtetni, illetve fejleszteni tudjuk. Az elmúlt években ezen programok keretében a lakosság részére olcsó zöldségeket (paprika, paradicsom, uborka, hagyma, cukkini) termeltünk, de szállítottunk az

A kisközségekről

iskolai konyhára is. Ez évtől a gépműhely területén a volt kamilla üzemből savanyító üzemet alakítottunk ki, ahol lecsót, paradicsomlevet, kechupot, csemege uborkát, céklát és más termékeket állítunk elő. Tekintettel arra, hogy a közmunkaprogramot az állam finanszírozza (bér és dologi kiadásokat) az előállított termékek értékesítéséből származó bevételt vissza kell forgatnunk az adott programra. Ugyan ez igaz a betonelemgyártó programunkra, melyet a gépműhely nagy üzemében működtetünk. Az itt gyártott díszburkolatot láthatjuk a temető ravatalozójánál, az újonnan kialakított parkolóban, az önkormányzat előtti járdán, de nagyon sokat értékesítettünk hortobágyi lakosok számára is. Jelenleg az iskolai ugró- és futópálya szegélyét gyártjuk, melyet pályázati úton saját erővel kiegészítve valósítunk meg. A

közmunkaprogram 3. eleme az útépités-karbantartás programja, melynek keretében az elmúlt időszakban több utcát javítottunk és új járdákat építettünk, vagy újítottunk fel.

A hasznosításra visszavett termőföld után önkormányzatunk eddig elesett a terület alapú támogatástól, amelyet a következő évtől kezdődően megigényelhetünk.

Tisztában vagyunk azzal, hogy az érintetteknek a földterületek használatra történő „visszavétele” fájdalmas, hiszen komoly munkát fektettek a terület művelésébe. Igyekszünk részükre az esetleges károkat enyhíteni, (pl. az általuk fűrt kutakért egyfajta kártalanítást fizetünk) továbbá segítünk a betakarításban, stb.

Bízom benne, hogy a közösség érdekében hozott döntésünket – a fenti indokok ismeretében – elfogadják!

Vincze Andrásné
polgármester

Hortobágy község településképjének megóvása, védelme

2018. december 31-ig minden településnek a teljes igazgatási területére vonatkozóan el kellett készítenie az arculati kézikönyvét (így Hortobágy községnek is), valamint erre alapozva a településképi rendeletét is.

A kézikönyv, mely 141 oldalon szöveggel, színes képekkel ismerteti és tájékoztatást nyújt Hortobágy község és igazgatási területének kiemelkedő építészeti és természeti értékeiről. Szó van benne nemcsak az 1966-ban megalakult önálló községről, hanem az igazgatási terület külterületi lakott helyeiről, valamint hazánk első, 1973-ban alapított nemzeti parkjáról is. A kézikönyv megtekinthető a polgármesteri hivatalban.

Annál is inkább fontos a kézikönyv megismerése (főleg az újonnan építeni szándékozók számára), mert ajánlásokat fogalmaz meg színes rajzokkal arról, hogy hogyan lehet a község és a táj sajátos arculatába beilleszkedni, új értéket teremtve.

Tudni kell azt is, hogy a Kilenclükú híd, a Csárda, valamint a Szekérállás, mint együttes 1999 óta a Világörökség része. A településképi rendelet azt a célt szolgálja, hogy a település és a táj megtartsa sajátos képét, hangulatát.

A településképi rendeletben külön fel vannak sorolva a településképi szempontból meghatározó területek. E területeken (legalább egy alkalommal kötelezően és ingyenesen) településképi védelmi tájékoztató és szakmai konzultáció vehető igénybe. Érdemes ezért érdeklődni még az építés kezdete előtt, mivel itt településképi véleményezési eljárást kell lefolytatni minden építési engedélyköteles létesítmény esetén. Meg kell említeni azt is, hogy a szakmai konzultációról emlékeztető készül, melyben a legfontosabb tudnivalók megtalálhatók.

Valójában arról van szó, hogy különös figyelmet kell fordítani az épületek tömegképzésére, anyaghasználatára (közötte a tetőfedő anyagokéra) és szí-

nezésére. Ezt egyébként a profi építész-tervezők ismerik is. Valójában nem különleges extra követelményekről (és nem is másolatokról) van szó. Nagyon fontos pl. hogy a 33-as út két oldalán ne jelenjenek meg oda nem illő melléképületek, hátsó kertek, rendezetlenségek, valamint a környezettől jelentősen eltérő tetőformák, anyagok (pl. a „mediterrán” vagy „amerikai” típus).

Valójában minden település értékét növeli az, hogy mit őriz meg a múltjából, hagyományából, hogyan illeszkedik azokhoz, hogyan őrzi meg egyediségét, hogy ne ugyanolyan épületek épüljenek, mint mindenütt, ahol a mintákat idegen országból vagy más tájegységektől veszik. A beilleszkedés nem könnyű, hiszen a mai életforma, építési szokások, anyagok birtokában kell ezt megtenni. Ebben kíván segíteni a konzultáció, mely elsősorban párbeszéd és remélhetően mindenki számára gyümölcsöző lesz.

Boruzs Bernát települési főépítész

Az állatorvos

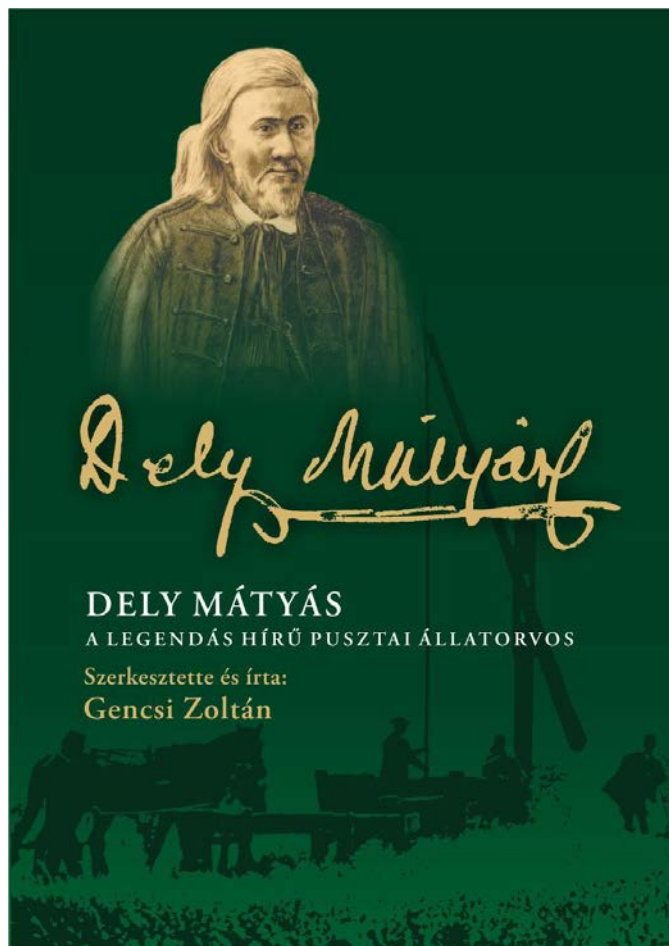
Debrecen és így a hortobágyi pusztai állatorvosa, Dely Máttyás halálának 100. évfordulóján, az élete utolsó évtizedeinek otthont adó település, Polgár Város Önkormányzata emlékkonferenciát szervezett. A megemlékezés az orvos egykori házánaál az emléktábla koszorúzásával vette kezdetét.

A városházán népzenei műsorral és az életutat bemutató előadásokkal folytatódott az ünnepség.

A visszaemlékezést Gencsi Zoltán könyvbemutatója zárta. A legendás híró pusztai állatorvos életét bemutató könyv három fejezetből áll. A szakmai pályát és az állatorvosi „imázst” megteremtő embert bemutató fejezetet az anekdoták, különleges történetek sora követi. A kötet utolsó harmadában megismerhetjük Dely a „Hortobágy” című folyóiratban megjelent szakmai cikkeit, amelyben kérlelhetetlenül érvel a szakszerű állattenyésztés mellett. Ostorozza a városi magisztrátus, a gazdaközösség és a pásztorok jövőt feléő, meggondolatlan intézkedéseit, döntéseit és viselkedését. Az Ő nyakas kitartásának (is) köszönhető a Hortobágyi Intéző Bizottság felállítása, az okszerű legelőgazdálkodás és a korszerű tenyésztési gyakorlat feltételeinek megteremtése.

Polgár város polgármestere a könyv szerzőjét Dely Máttyás és a város népszerűsítése terén kifejtett tevékenységéért arany emlékéremmel jutalmazta.

A Dely Máttyás életútját bemutató, album nagyságú, képekkel gazdagon illusztrált könyv a balmazújvárosi Semsey kastélyban megvásárolható.



A gyökereinkről...

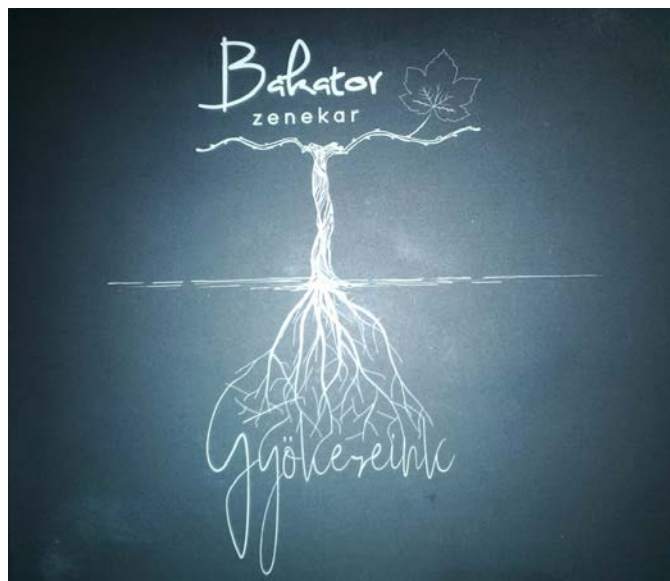
Török Peti áthozta nekem a műhelymeleg, friss Bakatoros lemezt. Kérte írjak elé néhány ajánló sort. Vasárnap délbén csúszttam a masina nyelvibe. Osztt ott is maradt, végtelenre állítva. A nóták nagy varázslók. Rögtön fiatalodtunk jó néhány évtizedet, „visszagyermekekedtünk”. Eleinte csak dúdoltuk, majd szöveggel fűjtük a sok kedves ismerőst. Gencsiéknél jó a műsor! – gondolhatták a szomszédok vagy tán’ az egész lakópark.

Először az elfeledettnek hitt emlékek kapaszkodtak a nyári délutánba...

Megözvegyült nagyapám pohárnyi vörösbort kortyolgatva hallgatta az állatvásárosok áldomásos és messziről hozott történeteit. Akkor ez volt a világháló. Nekem meg ott, a Varga kocsmában, az asztal alatt nagyapám csizmafeje a mesehallgató kisszékem.

Vendégváráskor kannával a kisbiciklimen a Hajnal kocsmába friss sörért küldtek. Az ott tanyázó fuvarosok „hóna alatt jég vót”, hányták a pízta a kosárba vagy húzták a vonóba. Ha sokallták, a százast félbetépték. A másik felit, majd holnap!- a sápadttá vált muzsikosoktól így búcsúztak.

Esténként sokszor zörgették az ablakunkat. Tudták, hogy a szíjgyártó apám már bizonyosan hazatért az otellót termő szőlőskertből, s nyitva áll műhelyének ajtaja az istrángja szakadt gazdák előtt. Nem tévedtek. Amíg varrta, bőrizte a „lúszagú” szerszámokat mesélniük kellett, hogy a mester el ne elszunyókáljon az éjszakába nyúló javíthatásban. Micsoda gyerekkor! Ott szenderegtem a sarokban, illatok és mesék levegőjében,



lecsukott szemecskékkel. Istenem, hány mesemondó bácsim volt énnékem...

Majd egy falusi menyegzőbe keveredünk:

Lakodalmas csárdások. Mintha egy filmbe csöppentünk volna. Igen, ez a Körhinta. Ízig-vérig emberi és magyar. Mi is forgunk, ropjuk a táncot. Először a féltékeny vőlegény bicskája nyílik, aztán a legendás „soósímrés” mondat: „Nem verse nyezhetsz Te énvélem!”

Hét ezzel a lemezzel nem is lehet. Szóval töltsenek egy pohár hamvas bakart és állítsák a masinát végtelenre. Szép délutánt kívánok a kalap alól!

Tájékoztatjuk a település lakosságát, hogy önkormányzatunk

2018. november 17-én szombaton 8 órától 14.00 óráig

magánszemélyek és vállalkozások számára elektronikai hulladékgyűjtést szervez a **Gépműhely udvarán.**

Az elszállítást végző cég átvesz minden háztartási elektronikai hulladékot, hűtőszekrényt, mosógépet, vasalót, turmixgépet, számítógépet stb., amely egyben van, azaz tartalmazza az eredeti tartozékokat (pl.: motort).

A hulladék átvétele és elszállítása térítésmentes, a tulajdonosnak csupán be kell szállítania a Gépműhely területére és át kell adnia a vállalkozó számára.

Hortobágy Község Önkormányzatának tájékoztatása az engedély nélkül fúrt vagy ásott kutak engedélyeztetéséről

Az Országgyűlés 2017. évben is módosította a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényt (a továbbiakban: Vgtv.), amely 2018. január 1. lépett hatályba. A módosítás értelmében **mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól** az a létesítő, aki 2018. január 1-jét megelőzően engedély nélkül vagy engedélytől eltérően létesített vízkivételt biztosító vízellátási munkát, ha a **vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárást 2018. december 31-ig kérelmezi**, és az engedély megadásának feltételei fennállnak.

Milyen engedélyt ad ki a jegyző?

A kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez vízjogi engedély szükséges. Abban az esetben, ha a vízkivételt biztosító kút **vízjogi engedély nélkül került megépítésre**, vagy attól eltérően került megvalósításra, **fennmaradási engedélyt kell kérni**. Tekintettel arra, hogy a Vgtv. nem tesz különbséget a vízkivételt biztosító kutak között, így ezek utólagos engedélyezésének hatásköre megoszlik a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörrel rendelkező jegyző, illetve a vízügyi és vízvédelmi hatáskörrel rendelkező fővárosi, és a kijelölt megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok (a továbbiakban: katasztrófavédelmi igazgatóság) között. A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján a jegyző engedélye szükséges

a) olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely a **következő feltételeket együttesen teljesíti:**

aa) a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási munkák védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvíz-készlet igénybevétele, érintése nélkül, és 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvíz-készlet vagy parti szűrésű vízkészlet felhasználásával üzemel,

ab) épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és magánszemélyek részéről a házi ivóvízigény és a háztartási igények kielégítését szolgálja, és

ac) nem gazdasági célú vízigény;

b) az ab) pontban szereplő házi ivóvízigény kielégítését szolgáló kúthoz tartozó, víztisztítási feladatokat ellátó vízellátási munkák létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez.

Röviden összefoglalva a fenti feltételeket: a kút nem érint karszt- vagy rétegvíz, 500 m³/év vízigénybevétel alatti, a kút épülettel rendelkező ingatlanon van, magánszemély a kérelmező, a kút házi ivóvízigény és a háztartási igények kielégítését szolgálja; a kút nem gazdasági célú vízigényt szolgál. Ebben az esetben a fennmaradási engedélyezés a jegyző hatáskörébe tartozik.

Amennyiben az előző feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor nem a jegyző, hanem a katasztrófavédelmi igazgatóság hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási engedélyezési eljárása!

A jogszabály meghatározza-e a gazdasági célú vízigény fogalmát?

Gazdasági célú vízigénynek minősül minden, a háztartási igénytől eltérő, azt meghaladó vízigény. A gazdasági célú vízigénybe beletartozhat a növények locsolása, vagy az állattartás is, amennyiben ezzel az engedélyes nem a saját háztartási igényeit elégíti ki, azaz a víz használatával gazdasági haszonnal járó tevékenységet végez.

Vízjogi fennmaradási engedélyezés menete:

A fennmaradási engedélyezési eljárás iránti kérelem benyújtása előtt tervdokumentációt kell készíttetni a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) szerint. Fontos, hogy a felszín alatti vízkészletbe történő beavatkozás és a vízkút-fúrás

szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII.23.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) szerint tervdokumentációt csak olyan tervező készítheti, aki a Magyar Mérnöki Kamara erre följogosító szakterületi tervezői jogosultságával rendelkezik. A fennmaradási engedélyezési eljárás iránti kérelemnek tartalmazni kell a BM rendelet által előírt adatokat.

Az eljárás mentes az igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség alól:

– a vízkivételt biztosító vízellátási munkák engedélyezési eljárása 2018. december 31-ig.

A kérelemhez csatolni kell a tervdokumentációt és a tervező mérnöki jogosultságát igazoló igazolásokat a BM rendelet szerint.

A fennmaradási engedélyezési eljárás során *szakértőként be kell vonni* az illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóságot annak megállapítására, hogy a kút nem veszélyeztet karszt- vagy rétegvíz készletet.

Csak a szakhatósági hozzájárulás, valamint a szakértői vélemény esetén adhat ki a jegyző fennmaradási engedélyt!

Milyen kútra kell fennmaradási engedélyt kérni?

Fontos, hogy a fennmaradási engedélyezési eljárást a jogalkotó kiterjeszti mind az ásott, mind a fúrt kutakra. Vagyis minden olyan kútra vonatkozóan fennmaradási engedélyt kell kérni, amelyet engedély nélkül létesítettek.

A locsolási céllal létesült kutak fennmaradási engedélyeztetése esetében is szükséges-e a szakhatóság bevonása?

Csak akkor kell a szakhatóságot bevonni, ha a kút ivóvíz igény kielégítésére szolgál. Vagyis amennyiben van vezetékes ivóvíz az ingatlanon és a kút pl.: csak locsolásra, vagy állattartásra szolgál és ez nem gazdasági célból használják, akkor nem kell a Népegészségügyi Főosztályt szakhatóságként bevonni. A szakhatóság az eljárása során a kérelmezőt akkreditált laboratórium mintavételre kötelezi és megfelelő vízminőség esetén adja meg a szakhatósági hozzájárulását.

A vízgazdálkodási bírság

A Vgtv. 2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik a Vgtv. módosítása előtt létesítettek kutat. Azonban aki 2018. december 31-ig nem kér fennmaradási engedélyt az engedély nélkül fűrt kútra, annak 2019. január 1-től vízgazdálkodási

bírságot kell fizetni. A bírság az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1 000 000 forintig terjedhet. A természetes személyre kiszabott bírság összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot. A fentiekből is látható, hogy a jogalkotó a kutak engedélyeztetési eljárását tette díjmentessé.

Amennyiben a jogszabályban meghatározott 2018. december 31.-i határidő meghosszabbításra kerül, úgy arról a lakosságot tájékoztatni fogjuk.

A kérelem benyújtásához formanyomtatványt készítettünk. A kitöltött kérelmet Balmazújváros Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzőjéhez címezve, a Hortobágyi Kirendeltségen kell benyújtani.

K É R E L E M

a 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet 2. számú melléklete szerint

**a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó
kutak vízgazdálkodási és fennmaradási engedélyezési eljárásához**

1. Kérelmező:
Neve: _____
Állandó lakhelye: _____
Anyja neve: _____
Születési helye, ideje: _____
Telefonszáma: _____
2. A vízgazdálkodási engedély: (fennmaradási engedélykérelem esetén nem kell kitölteni)
Szám: _____
Kelte: _____
Kiállító hatóság: _____
3. A kút helye:
Irányítószám: _____ Település: _____
Utca, házszám: _____
Helyrajzi szám: _____
Koordináták
(földrajzi vagy
EOV): X= _____ Y= _____ Z= _____
Terepszint (mBf) _____
4. A vízhasználat célja:
1. háztartási vízigény 2. házi ivóvízigény
5. Ivóvízcélú felhasználás esetén a 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet szerinti vízminőség-vizsgálat eredménye:

6. A kút műszaki adatai:
6.1 Talpmélység
(terepszint
alatt): _____ (m)
Nyugalmi vízszint
(terepszint alatt): _____ (m)
6.2 Csak fűrt kút esetében:
6.2.1 Iránycső: átmérője _____ (mm/mm)
rakathossz _____ (m-m)
anyaga (PVC, acél) _____
6.2.2 Csővezet: átmérője _____ (mm/mm)

		_____	(m-m)

6.2.3	Szűrőzött szakas- kasz:	anyaga (PVC, acél)	

		átmérője	(mm/mm)
		mélységköze	(m-m)

		kialakítása, típusa	

6.2.4	Csak ásott kút esetében:		
	Kútfalazat:	anyaga	

		átmérője	(mm/mm)

		helye	(m-m)

		vízbeáramlás helye	(m-m)

		nyitott kúttalp, nyitott falazat helye	(m-m)

6.3 A kút-felső rész kialakítása: (fúrt kút esetében)

a) akna	b) kútház	c) kútszekrény	d) kútsapka
---------	-----------	----------------	-------------

6.4 A kút lezárása ásott kút esetében:

fedlap: _____

anyaga: _____

6.5 A vízkitermelés módja:

a) kézi	b) gépi
---------	---------

6.6 A használat során keletkező szennyvíz elvezetése:

6.7 Fényképfelvétel a kútról és környezetéről mellékelve:

1. igen	2. nem
---------	--------

6.8 Fúrt kút esetén a 101/2007. (XII.23.) KvVM rendelet 13. § (2) bekezdésnek való megfelelésw igazolása:

(személyi igazolvány száma)

Alulírott _____ (név), _____

a _____ nyilvántartási számú vízkútfúró végzettséggel rendelkezem.

Érvényessége: _____ év, _____ hónap.

6.9 Nyilatkozat:

A közölt adatok a valóságnak megfelelnek, a kút úgy került kialakításra, hogy abban a felszínről szennyeződés vagy csapadékvíz nem kerülhet.

_____, _____ év _____ hó _____ nap

_____	_____
tulajdonos aláírása	fúrt kút esetén kivitelező cégszerű aláírása



Óvodánk csodálatos természeti környezetét, helyi sajátosságait kiaknázva nevelőtestületünk arra törekszik, hogy a 3 – 4 évet felölelő óvodai élet élményszerű legyen minden gyermek számára. Beszéljenek helyettünk a száraz tények.

A 2017/2018. tanév rövid összefoglalója

I. Felújítások, szakmai fejlesztések

A fejlesztési terv tárgya	fejlesztés tervezett megvalósítója
konyha és helyiségeinek festése	óvodai költségvetés
Homokcsere	óvodai költségvetés
Írószer beszerzés csoportoknak	óvodai költségvetés
munkaruha, munkacipő pótlása	óvodai költségvetés
Számítógép korszerűsítés	óvodai költségvetés
Udvari játékok festése, felújítása	óvodai költségvetés
EFOP 3.1.1. pályázat	500 000 Ft értékű játékok
Mosógép (ipari jellegű)	270 000 Ft óvodai költségvetés
Decathlon pót sportszerek	10 000 Ft
OTP – Bozsik ovi foci	50 000 Ft sportszer
konyhai eszközök, játékok (300 000)	óvodai költségvetés

II. Rendezvényeink, programjaink

– Gyermekprogramok

Kuckók	Báb-színház	Versenys	Kirándulások	Egyéb
Mese	az óvodában történő előadások száma: 4 előadás. Ebből egyet az óvoda finanszírozott.	Foci torna 4 alkalommal	Vízparti búvárkodás	Madárkórház Mikulása
Néptánc		Játékos Hortobágy – 1 csapat: Kiscinke	Gyalogtúra az Állatparkban (Kisfecske)	Madárkarácsony
Okosak(k) szakkör		Óvodai szintű rajzverseny a Víz világnapján	Látogató-központ daru kiállítása	Mikulás ünnepség
Ovi foci		„Te szedd!” – akcióban való részvétel.	Csoportszintű búvárkodás, megfigyelés a természetben	Víz világnapja
		Hulladék-gazdálkodási verseny Kisfecske	Pusztai kocsikázás a Génmegörző jóvoltából	Föld napja
		„Énekelj a Földért” – Föld napja program óvodai szinten	Motorcsónak-ázás a Hortobágy folyón	Madarak és fák napja
				Méz projektet szervezte: Medgyesiné Sági Timea

– Felnőtt és gyermekprogramok

- Adventi készülődés
- Víz világnapja projekt
- Húsvéti készülődés
- Anyák napja
- Gyermeknap a Decathlon SportManó program keretében
- Évzáró és ballagási ünnepség
- Falunap: ovisok néptánca

– Felnőtt programok

- Tanévnyitó és féléves szülői értekezlet
- A *Föld napja* alkalmából az óvoda udvarának rendezése: virág ültetése, virágoskert kialakítása, sziklakert gyomlálása, parkoló dézsáinak festése, beültetése

– Versenys

- Szavalóverseny** Balmazújvároson: Pintye Luca 1, Véniger Adél 2. és Somogyi Fanni különdíjban részesült. Felkészítő: Baranyainé Fekete Ilona
- Hortobágyi Nemzeti Park** felhívása barkács tevékenységre. Eredmény: Kiscinke csoport 1. helyezést ért el a daru bábbal. Felkészítő: Könnyű Julianna, Tóth Bernadett
- HNP verseny „Játékos Hortobágy”**: Kiscinke csoport felkészítő: Könnyű Julianna és Tóth Bernadett
- Daru porta szépitő verseny** a HNP rendezésében: a legötletesebb kategória jutalmát a Karácsonyi játszóház megszervezésére fordítottuk. Varga Ferenc vállalkozó pedig 20 000 Ft értékben vásárolt fénymásolópapírt az óvodának. A verseny legnagyobb eredménye, hogy nagyon aktív és lelkes szülőkkel, nagyszülőkkel dolgozhattunk együtt. Maradandót alkotott Horváth nagypapa a gémes kúttal és az itatóval. Sokáig díszíti az udvarunkat.

- Másodszorra nyerte el a Kisfecske csoport a Boldog óvoda címet.** Felkészítő, a foglalkozásokat tartotta: Baranyainé Fekete Ilona

V.1. Pályázataink – kisebb értékben

- SportManó program** – 10 000 Ft értékben sporteszköz utánpótlás

Pályázatot írta: Baranyainé Fekete Ilona

- Bozsik program** – 50 000 Ft tornaszer (labdák, mezek, mobilgáta)

Edző: Baranyainé Fekete Ilona

A 2018/2019. tanév eddigi eredményei (szeptember – október hónap)

I. Sikeres pályázatok

- EFOP-3.1.3-16-2016-00001** „Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása” „**Esélyteremtő óvoda**” kiemelt projekt keretén belül **311 379 Ft** támogatást kaptunk, amit Ayres fejlesztőeszközökre és gyermek járművekre költöttünk. A pályázat 2020. július 31-ig tart, a támogatásokat folyamatosan kapjuk az elvégzett projektfeladatoknak megfelelően.
- A **Daruporta szépitő versenyen** különdíjat kaptunk a **Lúdtenyésztő Zrt** - től, valamint a **Hortobágyi Nemzeti Park** zsűrije a **legsorgalmasabb és legkreatívabb Daruporta**

minősítést adta a számunkra. A befolyt összegekből KRESZ pályát építünk.

3. **OTP – Bozsik Ovi foci eszközei 50 000 Ft értékben:** 5 bőr foci, 2 kapus öltöny (mez, nadrág), és 22 db PVC foci, amit az egész ovis csapat használ.
4. **A Hortobágyi Nemzeti Park „Mesél az erdő”** kreatív pályázaton a **Kiscinke csoport III. helyezést, a Kisfecske csoport II. helyezést** érte el.
5. **A Kisfecske** csoport részt vesz egy **doktori disszertáció** kutatásában: ebben a tanévben történik a gyermekek mozgásfejlesztése speciális gyakorlatokkal. Több mérésen keresztül figyeljük a fejlődést. **Szakmai eredménye:** mérési eszköz, tornagyakorlatok, fejlesztő elméleti anyagok az oviban maradnak. A programban résztvevő gyermekek haszna: intenzív szenzomotoros terápiában vesznek részt térítésmentesen, ezáltal fejlődik tanulási rész képességük, intellektusuk.

II. A gyermeki élet eseményei szeptember – október hónapban

1. **Csukás István** mesefiguráiból nyílt kiállítás a balmazújvárosi Ifjúsági házban. A nagyméretű figurák megtekintése

után színezhettek és a Nagy ho-ho-ho-horgász rajzfilm egy részét nézhették meg gyermekeink.

2. **Daru kiállítást** néztük meg a Hortobágyi Nemzeti Park Látogatóközpontjában, kapcsolódva a „**Magasan repül a daru**” projektünkhöz.
3. **A Pásztor múzeum** ezernyi csodával vár bennünket. Ebben az őszi időszakban is felkerestük, előkészítve a behajtási ünnepet.
4. **A Hortobágyi Madárkórházban** a Kisfecske csoport újra örökre fogadta „Vércse Vilit”. Megtekintették a kiállítótermet, a kórházat és a kinti madarakat. Játsoztak a játszótéren.
5. **Pusztaszekerezésünk** a **Hortobágyi Nonprofit Kft.** támogatása. Sok élménnyel, látival tértünk vissza az oviba, ahol még sokszor beszélgettünk a pásztorokról és őshonos állataikról.
6. **A Hortobágy folyó flórájában és faunájában** gyönyörködhetünk, amikor **motorcsónakkal** szeltük a habokat. Idegenvezetőnk bemutatta az ősi halászeszközöket, és megismertetett a különböző vízi foglalkozásokkal (csikász, pákász, halász). **Köszönjük** a vállalkozóinknak, a helyi cégeknek, fenntartónknak és a szülőknek, hogy a gyermekekért végzett munkánkat támogatásukkal segítik, így sikeresen megvalósul óvodánk pedagógiai programja.

Iskolai hírek

Pressathi diákok fogadása

2018. július 2-8. között láttuk vendégül a testvérvárosi iskola 16 tanulóját és a kísérő pedagógusokat. Tartalmas szép hetet töltöttünk együtt. Megismertettük vendégeinkkel Hortobágy természeti – és épített értékeit, ízelítőt kaptak a pásztorhagyományokból a lovasnap kapcsán. Jártunk Debrecenben, Nyíregyházán, Egerben. A program megvalósításához anyagi támogatást kaptunk Hortobágy Község Önkormányzatától, a Hortobágy Jövőjéért Alapítványtól és dr. Varga Annamáriától, amit ezúton is szeretnénk megköszönni. A hortobágyi programok megvalósításában segítségünkre volt a HNPI és a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. is. Köszönjük nekik is az önzetlen segítséget.



Hortobágyi esték

Már hagyománnyá vált, hogy intézményünk is bekapcsolódik a Hortobágyi esték programjába egy – egy irodalmi műsor-

ral. Tanulóink egy rövid jelenetet adtak elő Mátyás király igazmondó juhászáról.



Rendhagyó történelem óra

2018. október 24-én intézményünk 25 diákja és 3 pedagógusa rendhagyó történelem órán vett részt az ebesi Széchenyi Ferenc Tájmúzeumban. Megtekintettük a Magyar Vöröskereszt és a Mentőszolgálat tevékenysége az 1956-os forradalomban című időszaki kiállítást, majd a Black Rose Projekt társulat verses, zenés emlékműsorát néztük meg. Köszönjük, hogy részt vehettünk ezen a kiváló programon.



Megemlékezés

2018. október 19-én emlékeztünk meg 1956 hőseiről. A 8. osztályosok színvonalas zenés-prózai műsora alapján bepillantást nyertünk a forradalom eseményeibe.



Daruporta szépítő verseny

Iskolánk ebben a tanévben is részt vett a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága által meghirdetett Daruporta szépítő versenyen. A zsűri a „legsokoldalúbb Daruporta” minősítést adományozta számunkra, és még a közönségzavazást is megnyertük. Köszönjük, hogy szavazataikkal segítették iskolánkat!

Iskolafelújítás

Az intézmény tárgyi feltételei folyamatosan javultak az elmúlt évekhez képest is. Ez nem csak a külső és belső környezetre, hanem a napi szakmai munka feltételrendszerét alkotó eszközök, berendezések ellátottságára is vonatkozik.

A nyár folyamán, a tanév kezdésére megtörténtek a beütemezett javítási, karbantartási munkák valamint a belső környezet szépítése, otthonosabbá tétele. Elektromos zongorát vásároltunk, a kollégiumba ágyakat cseréltünk, szekrények, padok, babzsákfotelek, polcok érkeztek tanévkezdésre.

Hamarosan az EFOP-4.1.3 pályázat keretein belül felújításra kerül:

1. A tornaterem homlokzati nyílászáróinak cseréje
2. Néhány tanterem burkolat cseréje
3. Fejlesztőszoba kialakítása
4. Folyosói öltözőszekrények ajtajainak cseréje.
5. Földszinti folyosó komplett festése, radiátorok és fűtőcsövek mázolásával
6. Emeleten és a földszinten, összesen 6 tanteremben mosdó kiépítése csapteleppel, fali burkolással és az ehhez szükséges csatornahálózat kiépítésével.
7. Karbantartó helyiség festése, és duplaszárnyú ajtajának cseréje műanyagra.

Környezeti nevelés iskolánkban

Környezeti nevelésünk célja, hogy a gyerekeket felkészítsük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre. 2012-ben benyújtott pályázattal elnyertük az „Örökös ökoiskola” címet, melyre nagyon büszkék vagyunk. Az ökoiskola szemléletünk fontosnak tartja, hogy az iskolás korosztály sajátos, korcsoportjának megfelelő élményekre és tapasztalatokra építő, azaz tevékenységorientált környezeti és fenntarthatóságra nevelésben részesüljön. Iskolánk öko jellegű tevékenységei kapcsolódnak a település fenntarthatóságközpontú, településfejlesztési koncepciójához. Munkánkat támogatja a Szülői Munkaközösség, a Hortobágyi Nemzeti Park, helyi szervezetek, magánvállalkozók, helyi önkormányzat.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban:

Hagyományos tanórai keretekben:

- tananyag környezetvédelmi vonatkozásai, interaktív szemléltetés
 - napi életvitelben megjelenő takarékosági vonatkozások
 - a globális környezeti problémák beépítése természettudományos tantárgyakba
 - egészséges és gyakorlati életre nevelés a technika órákon.
- Nem hagyományos tanórai keretben

- projektfeladatok
- témnapok megrendezése a jeles környezetvédelmi napokon
- témahét a fenntarthatóság jegyében.

Tanórán kívüli programok

- természet- és környezetismereti tanulmányi versenyek minden korosztályban
- Tudás kertje szakkör
- **újrahasznosítás kiemelt szerepe a dekorációk elkészítésében**
- szelektív hulladékgyűjtés iskolai és osztályszinten
- múzeumlátogatások a hagyományörzés jegyében.

Rakonczay Zoltán

(1929–2018)



Nem volt és ma sincs még egy ember, aki úgy ismerte az országnak minden zugát, mint Ő. És aki úgy ismerte minden munkatársát is! Tudta az összes természetvédelmi őr nevét és azt is kinek hány gyereke van. Hatalmas tudását könyveiben, számtalan írásában és az egyetemi oktatásban is kamatoztatta és így generációknak adta át a természet szeretetét.

Életének 89. évében, szeptember 10-én elhunyt Rakonczay Zoltán erdőmérnök, az

intézményes természetvédelem magyarországi atyja, a Hortobágyi Nemzeti Park alapítója. A szakma az ő érdemének tartja a jelenleg 10 igazgatóságból álló magyarországi nemzeti park-hálózat kialakítását, a szükséges jogszabályi háttérnek és működtetési rendszerének megteremtését.

1971-ben kormányrendelet született az országos jelentőségű természeti értékek védelméről. A felügyeletet a Minisztertanács alá rendelt Országos Természetvédelmi Hivatal (OTvH) látta el, amelynek élére 1972-ben nevezték ki Rakonczayt. Bár az előkészítés már zajlott, a Hortobágyi Nemzeti Park 1973-as megnyitása így neki is köszönhető. Ahogy a ma már Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületként ismert madártani egyesület 1974-es megalapítása is, amelynek bejegyzését ő járta ki a Minisztertanácsnál.

Az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatallá bővített OTvH élére egy megbízhatóbb elvtársat neveztek ki, Rakonczay 1979-től a hivatal második embereként intézhette a természetvédelemmel kapcsolatos ügyeket. Addigra viszont kiépültek a struktúrák, a tervgazdaságban pedig a már elfogadott tervekben kijelölt irányban haladtak a folyamatok.

Rendkívül erős, karizmatikus egyéniség volt, akit mindenki vezetőként ismert el. Utolérhetetlen módon tudta főnöki és a személyes kapcsolatait együttműködtetni. Igen szigorú főnök volt, de egyben végtelenül kedves, együtt érző, szeretetteljes barát.

Bár örökké harcolnia kellett, a hozzá nem értők folyamatos támadása ellenére tántoríthatatlan maradt. Lerázta magáról a gáncsoskodókat, felül-emelkedett a konfliktusokon és rendíthetetlenül haladt tovább a magának megálmodott, kigondolt és gondosan megtervezett cél irányába. Megszabta az egész apparátusa számára az irányt és a személyéből áradó hihetetlen erő a munkatársakra teljes biztonságot sugárzott.

1987-ben pedig megalakult a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium (KVVM), amely-

ben Rakonczay miniszterhelyettesként felügyelte a természetvédelmet egészen az 1990-es nyugdíjazásáig.

1992 és 1996 között a soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karán egyetemi docensként a környezetvédelmi tanszék vezetője volt, de tanított a keszthelyi agráregyetemen és az ELTE több karán is.

Ezután kérték fel arra, hogy a kárpótlással magánkézbe került természeti területek állami birtokbavételét miniszteri biztосként irányítsa. A több, mint 100 ezer hektár felvásárlása után, az 1998-ban hatalomra kerülő új kormánykoalíció kigazda minisztere mentette fel 1999-ben. Ennek ellenére Rakonczay, bár csak közvetve, de a fennmaradó öt nemzeti park létrehozásában is kulcsszerepet játszott. Háromszáznál is több szakmai tanulmánya, több tucat könyve ma is az egyetemeken ajánlott irodalom része.

Magával ragadó ember és rendkívüli előadó volt. Óriási tudásával, utolérhetetlen memóriájával, minden helyzetben felbukkanó elsőpró humorával nemcsak rengeteg hívet szerzett a természetvédelemnek, de a legkritikusabb helyzetekben is meg tudta nevetetni, jó kedvre tudta deríteni az embereket.

Hortobágyi Község Települési Értéktár Bizottsága „Rakonczay Zoltán hortobágyi természetvédelmi munkássága” nemzeti értéket Természeti környezet kategóriában a Hortobágyi Települési Értéktárba még Zoltán bácsi életében, már 2015. decemberében felvette. Reméljük más település is követi példánkat...

Isten veled Zoltán bátyánk!



PÁSZTORADVENT



**2018. december 2-án,
vasárnap 10.00 órakor**

**Református Kistemplom
Csonkatemplom
Debrecen**

500
reformáció

Istentisztelet és a pásztorok köszöntése

*Közreműködnek Hortobágy és
„mellyékének” pásztorai*

*Délután csatlakozás Debrecen
városának adventi gyertyagyűjtéséhez*

Daruporta szépítő verseny 2018. évi helyezettjei

Legszorgosabb és legkreatívabb daruporta készítő: Hortobágyi Nyitnikék Óvoda

Legsokoldalúbb daruporta és a közönség kedvence: Hortobágyi Petőfi Sándor Általános Iskola és Kollégium

Legjobb összefogásban elkészített daruporta: Könnyű Juliánna, Dorcsák Krisztina, Haeringné Delnegró Piroska

Legkompaktabb daruporta: Vas Tibor

Minden portadíszítőnek gratulálunk!

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága



Hortobágyi Nyitnikék Óvoda



Könnyű Juliánna – Dorcsák Krisztina – Haeringné Delnegró Piroska



Vas Tibor



Hortobágyi Petőfi Sándor Általános Iskola

Natura 2000 Game Klub

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és az Amarone Kft. sikeres együttműködésének gyümölcse a Natura 2000 Game Klub elnevezésű játékgyűjtemény, mely a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében nyertes „A Natura 2000 területekkel kapcsolatos tájékoztatás, bemutatás és szemléletformálás egységes eszköztárának kialakítása a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén” című KEHOP-4.1.0-15-2016-00012 azonosító számú pályázati projektnek köszönhető.

A Natura 2000 Game Klub HNPI alkalmazás célja, hogy az alkalmazásban található 5 játék segítségével közelebb hozza a játékosokat a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található Natura 2000 területek élővilágához. Az alkalmazásban a játékosok Szókirakó, Kvíz, Memóriajáték, Hangfelismerés játék és egy úgynevezett Sas akadémia játék során mérhetik fel és bővíthetik a védett területek élővilágával és a természetvédelemmel kapcsolatos tudásukat.



Kellemes időtöltést, jó szórakozást kívánunk a játékhöz!

A játék elérhető és letölthető a Google Play Áruházból, vagy App Storeból, illetve asztali gépekről a következő linken: <https://gameklub.hnp.hu/hu/>.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága

Zöld Mikulás

Kedves Gyerekek, Anyukák, Apukák, Kedves Pedagógusok!

A Hortobágy-halastavi Kisvasút egy rövid időre átalakul Mikulásvonattá, mely segítségével eljuthatunk a Zöld Mikulás házához.

Ha kedved van, szeretettel várunk, hogy együtt

- megismerjük az útközben élénk tároló tájat,
- megnézhezzük a Mikulásház mesejátékát,
- találkozzunk a Zöld Mikulással, átvehessük a Zöld Csomagot,
- és készítsünk valamit az otthoni karácsonyfára.

Vonatindulások: 10.00, 13.00

2018. december 1-2. – csak egyéni látogatók részére, előzetes bejelentkezéssel

2018. november 26–december 9. – csak csoportoknak, előzetes bejelentkezéssel

Jegyárak:

- gyermek, felnőtt jegy (csomaggal): 2.600 Ft/fő
 - gyermek, felnőtt jegy (csomag nélkül): 2.200 Ft/fő
- (csoportok esetében minden 10 fő után 1 fő kísérő részére ingyenes a jegy)

Jelentkezés:

Előzetes bejelentkezés szükséges a bikkidora@hnp.hu e-mail címen.

Bővebb információ: 30/565-7960

Jegyek korlátozott számban kaphatóak (járatonként max. 45 fő).

Helyszín megközelítése:

1. Egyénileg.

2. Máv-Start közreműködésével, akik segítenek a vasúti közlekedés megszervezésében, kedvezményes áron.

– Iskolás csoportok részére az utazási kedvezmény mértéke 50%, mely 10 gyerekenként 1 vagy 2 felnőtt kísérő részére is igénybe vehető.

– Óvodás csoportok részére az utazási kedvezmény mértéke 90%, mely 10 gyerekenként 3 felnőtt kísérő részére is igénybe vehető.

Vasúti utazással kapcsolatos ügyintézés: Telefon: 30/237-33-26, 30/416-55-98,

Email: ertekesites.debrecen@mav-start.hu

A Mikulásház mesejátékát a Kuckó Művészanya Utca-színház szolgáltatja.

A program szervezője

a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság.

Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnepe és Darufesztivál

2018. október 20-án megrendezésre került a Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnepe és Darufesztivál.

Rengeteg érdeklődőt vonzott a rendezvény, ahol reggeltől kulturális programok és kézműves vásár fogadta az ide érkezőket.

Hagyomány szerint Dömötör napja közeledtével a hideg

idő beálltával, a pásztorok behajtják állataikat a pusztai legelőkről téli szálláshelyükre. A kora délutáni órákban a Hortobágyi Nonprofit Kft. számadói, pásztorai terelték át a rackajuhokat a Kilenclyukú hídon. Az állatok vonulását fogatok, pusztá ötös és csikósok, pásztorok vonulása zárta.

Szent Dömötör-napi Behajtási Ünnepp és Darufesztivál képei





Must

Frissen préselve vagy kiforrva... Egy kis sajttal.



Mustban párolt rucacomb

Hozzávalók: kacsacomb, szőlő, méz, must, lilahagyma, vaj, babérlevél, borókabogyó, majoránna, menta, só

Így készül: A kacsacombokat megtisztítjuk, enyhén besózzuk. A mézet felhevítjük, majd felöntjük a musttal, és felmelegítjük. Amikor a mézes must kihűlt, beletesszük a kacsacombokat, mellédobjuk a babérlevelet meg az összetört borókabogyót, s a húst egy éjszakát érleljük a pácban. Másnap a combokat tepsibe tesszük, öntünk alá 2 dl vizet és egy keveset a pácléből. Majoránnával fűszerezzük, azután fóliával letakarva egy bő órát pároljuk a 150-160 fokos sütőben. Amikor a kacsacombok megpuhultak, levesszük a fóliát, és ropogósra sütjük a bőrüket. A hagymát nagyobb darabokra vágjuk, a szőlőt leszemezzük, félbevágjuk és kimagozzuk. A felolvasztott vajon megfuttatjuk a kockákra vágott hagymát, ráöntjük a maradék, leszűrt páclét, és az egészet összerotyogtatjuk. Amikor a felére beforrt a leve, beletesszük a szőlőt meg a csíkokra vágott mentát, de ezeket már éppen csak átforgatjuk a forró mártásban, hogy a szőlőszemek roppanósak maradjanak.

https://www.videkize.hu/mustban_pacolt_kacs_hagymas_szolovel



Pikáns tökleves

Hozzávalók: sütőtök, tejszín, hagyma, bors, só, chilipor, méz, étolaj, pirított tökmag, bacon szalonna

Így készül: A tököt puhára sütjük, majd kikaparjuk a húsát. A hagymát olajon üvegesre pároljuk, hozzáadjuk a mézet és a tököt. Vízzel felöntve összeforraljuk őket. A tűzről levéve mixerrel pürésítjük és újra felöntjük vízzel. A meleg leveshez óvatosan hozzáadjuk a tejszínt. A tűzre visszahúzza adjuk hozzá a fűszereket a család szájíze szerint, majd lassan addig főzzük, amíg kellő sűrűségű nem lesz. Pirított baconnal és tökmaggal kínáljuk.

<https://rupanerkonyha.cafeblog.hu/2017/09/28/pikans-sutotok-kremleves-sult-tokbol/>



Vörösborkocsonya

Hozzávalók: 6 lap zselatin 4 dl vörösbőr 1 narancs 2 evőkanál cukor

Így készül: A zselatint hideg vízben beáztatjuk és 5-10 perc után egy kis edényben enyhe tűznél feloldjuk. A feloldott zselatint egy habverővel a cukrozott vörösbőrbe keverjük. A narancsot forró vízzel leöblítjük a héját finom reszelővel lereszeljük majd kicsavarjuk és a levét a borhoz adjuk. A narancshéj felét és a cukrot a borral összekeverjük, kis vörösbőrös poharakba töltjük és hűtőbe tesszük, hogy megdermedjen. A maradék narancs- vagy fahéjjal díszítve kínáljuk.

<http://blikkruzs.blikk.hu/konyha/a-7-legjobb-szureti-fogas/gb9pk0f>